

RAADSVOORSTEL:

2007-2008

Ons kenmerk: OS 07.1453056

Registratienummer : GR 07.

Ingekomen op :

Onderwerp: Noodvoorziening leefgeld

Groningen,

Aan de raad,

Net als veel (middel)grote gemeenten speelt de gemeente Groningen een rol in de opvang van dakloze vreemdelingen. Deze betrokkenheid vloeit voort uit de noodzaak te voorkomen dat mensen aangewezen raken op prostitutie en/of criminaliteit. Ook humanitaire overwegingen die van openbare orde en volksgezondheid spelen hierbij een rol. Al met al biedt dit voldoende rechtvaardiging voor gemeentelijke bemoeienis op dit gebied.

De kwestie van de nood(opvang)voorzieningen voor vreemdelingen moet nadrukkelijk worden gezien in de context van de Regeling Afwikkeling Nalatenschap Oude Vreemdelingenwet, kortweg de pardonregeling. Bij het in werking treden van deze regeling per 15 juni 2007 is tevens een bestuurlijk akkoord gesloten over de uitvoering van de regeling. Dit bestuurlijk akkoord omvat afspraken over het verlenen van medewerking aan uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000 (inclusief terugkeer), alsmede het beëindigen van noodopvang aan uitgeprocedeerde asielzoekers na 2009. De gemeente Groningen heeft ingestemd met de uitgangspunten van het bestuurlijk akkoord onder de aanname dat de regeling ruimhartig zal zijn en ruimhartig zal worden uitgevoerd en de noodopvang in 2009 daadwerkelijk overbodig is geworden. Dit laatste betekent dat voor eind 2009 een structurele oplossing gevonden moet worden voor het probleem dat gemeenten worden geconfronteerd met uitgeprocedeerde asielzoekers, die rechtmatig in Nederland verblijven, maar geen recht meer hebben op landelijke opvangvoorzieningen, terwijl ze Nederland niet kunnen verlaten of nog niet hoeven te verlaten.

In het licht van dit bestuurlijk akkoord is de vraag relevant hoe lang we nog doorgaan met het bieden van ondersteuning aan asielzoekers. Vooral nog gaan we er vanuit dat het jaar 2008 nog een overgangsjaar zal zijn en er pas in 2009 sprake zal zijn van geleidelijke afbouw van voorzieningen.

Tegen deze achtergrond mag duidelijk zijn dat de gemeentelijke bijdrage aan opvangvoorzieningen (noodopvang, kinderfonds, leefgeldregeling) tijdelijk van aard is. Het streven is deze bijdrage uiteindelijk, voor eind 2009, af te bouwen. In september 2008 komen we hier in een meer uitgebreide afweging op terug.

In 2007 draagt de gemeente Groningen bij aan de bekostiging van de volgende voorzieningen:

- reguliere noodopvang Stichting Transit;
- Noodfonds kindertoelage INLIA;
- knelpunten noodopvang kleinere opvangorganisaties (STAG, STAL, Nineve);
- Project Perspectief en huiskamervoorziening Vluchtelingenwerk;
- leefgeld ex AMA's.

Bij het vaststellen van de budgetten voor 2007 is er rekening mee gehouden dat mogelijk in 2007 een pardonregeling van kracht zou worden. Daarbij is er vanuit gegaan dat dit tot een inverdieneffect zou leiden. De pardonregeling is met ingang van 15 juni 2007 in werking getreden. Ook in de gemeente Groningen zijn inmiddels de eerste verblijfspassen uitgereikt. Dit heeft echter vooralsnog niet geleid tot een substantiële reductie van de kosten voor de noodopvang en de daarmee verbonden voorzieningen. Van daadwerkelijke vermindering van kosten zal pas in 2008 sprake zijn.

In deze notitie geven we aan, welke extra uitgaven in 2007 noodzakelijk zijn en geven we een doorkijkje naar de te verwachten kosten in 2008. De extra uitgaven in 2007 betreffen de volgende onderdelen: noodfonds kindertoelage INLIA (€ 60.000,--), knelpunten als gevolg van in het verleden aangegane verplichtingen (€ 20.000,--) en leefgeld ex AMA's (€ 30.000,--). Voorgesteld wordt de extra uitgaven te bekostigen uit de bijzondere bijstand en de post onvoorzien.

Reguliere noodopvang Stichting Transit.

De gemeente Groningen financiert momenteel 49 plaatsen in de noodopvang van Stichting Transit (Formule 1). Tot op heden hebben 16 personen in de noodopvang een brief ontvangen dat zij onder de pardonregeling vallen. Het aantal personen dat uiteindelijk onder de regeling valt, zal hoger uitkomen, maar onduidelijk is wanneer zij een pasje tegemoet kunnen zien.

De personen die nu al onder de pardonregeling vallen en ook al een verblijfspas hebben ontvangen, komen in aanmerking voor een bijstandsuitkering; voor alleen-staanden volgens de woningdelersnorm, volgens de zogenaamde gehuwdennorm voor personen in gezinsverband. Personen met een verblijfsstatus zullen niet in alle gevallen per direct over eigen (zelfstandige) huisvesting beschikken en zijn derhalve nog enige tijd aangewezen op de noodopvang. Naar verwachting zullen begin 2008 nog steeds 49 personen aangewezen zijn op de noodopvang en eind 2008 nog rond de 30. Om het proces van uitstroom uit de noodopvang te versnellen maken we afspraken met de gezamenlijke woningbouwcorporaties.

Noodfonds kindertoelage INLIA.

Voor het Noodfonds kindertoelage is voor de eerste helft van 2007 een bedrag van € 80.000,-- beschikbaar. Het geld is bedoeld voor kinderen van uitgeprocedeerde asielzoekers. Ook worden voorschotten verstrekt ten behoeve van kinderen die onder het COA vallen, maar waarvoor het kindgeld (van het COA) slechts met vertraging wordt uitgekeerd. Het noodfonds kindertoelage wordt dus gebruikt voor verstrekkingen aan twee groepen kinderen.

De verstrekkingen voor dit Noodfonds kindertoelage (en de COA-bevoorschotting) worden uitgevoerd door INLIA. Een secure en adequate uitvoering vergt een inzet van

ongeveer 20 uur per week. INLIA heeft hiervoor één van de medewerkers vrijgemaakt. Deze medewerker zorgt ervoor dat rechthebbende kinderen in beeld zijn, draagt zorg voor uitbetaling, administratie en verwerking van het COA-dossier. Dit laatste gebeurt met het oog op terugvordering van voorschotten (bij het COA), indien dit orgaan alsnog tot uitbetaling overgaat. Voor personele kosten en directe uitvoeringskosten rekent INLIA een bedrag van € 12.000,-- op jaarbasis.

Van de voor de eerste helft van 2007 beschikbare middelen (€ 80.000,--) is een bedrag van € 50.600,-- uitgekeerd aan kinderen met rechtmatig verblijf. Het gaat hierbij om verstrekkingen ten behoeve van in totaal 41 kinderen. Per kind is een bedrag van € 214,-- per maand verstrekt. De organisatie- en uitvoeringskosten voor deze periode bedragen € 6.000,--.

Over de eerste helft van 2007 resteert dus nog een bedrag van € 23.400,-- (€ 80.000,-- minus € 56.600,--).

Vanaf juni 2007 is het aantal verstrekkingen iets toegenomen tot 49. Inclusief organisatie- en uitvoeringskosten bedragen de kosten voor de tweede helft van 2007 in totaal € 69.000,--. Verrekend met het overschot van de eerste helft van 2007 is voor de tweede helft van 2007 nog een bedrag van € 45.600,-- benodigd.

Ook in het kader van de zogeheten COA-bevoorschotting wordt kindgeld verstrekt. Het gaat hierbij om verstrekkingen ten behoeve van in totaal 17 kinderen, voor een totaalbedrag van € 22.700,-- in de periode van januari tot en met september 2007. Van het COA is inmiddels een bedrag van € 7.300,-- teruggevorderd. De netto-uitgaven bedragen derhalve € 15.400,--. De hoogte van het verstrekte bedrag is ook hier € 214,-- per kind per maand.

Het COA hanteert 15 juni 2007 als ingangsdatum van het generaal pardon en stelt (eenzijdig) dat vanaf dat moment recht op een bijstandsuitkering ontstaat. De kindertoelage van het COA voor mensen met kinderen die onder de regeling vallen, wordt met terugwerkende kracht vanaf 15 juni 2007 stopgezet.

Omdat de meeste gemeenten de uitgiftedatum van de verblijfspas hanteren als ingangsdatum van de uitkering, ontstaat een leemte in de toekenning van de kindertoelage. INLIA gaat in die betreffende periode wel door met bevoorschotten, maar duidelijk is dat deze voorschotten niet meer op het COA verhaald kunnen worden. Om dit op te vangen en om de resterende maanden van 2007 te overbruggen willen we een bedrag van € 14.400,-- reserveren.

Voor het Noodfonds kindertoelage (en de COA-bevoorschotting) is voor 2007 een tekort van € 60.000,-- te voorzien (€ 45.600,-- plus € 14.400,--). We stellen voor dit te bekostigen uit de vrijval bijzondere bijstand. Hieraan ligt de politieke keuze ten grondslag de vrijval bijzondere bijstand hier ten principale voor te gebruiken.

Knelpunten op grond van in het verleden aangegane verplichtingen.

Ook in de tweede helft van 2007 hebben we nog te maken met de inlossing van een toezegging van ons college voor de opvang van 13 personen. Deze personen komen naar verwachting allemaal in aanmerking voor de pardonregeling. Voor de opvang van deze groep personen is in de tweede helft van 2007 een extra bijdrage van € 20.000,-- benodigd. De dekking hiervan wordt gevonden in de post onvoorzien.

Project Perspectief en huiskamervoorziening Vluchtelingenwerk.

De Stichting VluchtelingenWerk en Migranten provincie Groningen (kortheidshalve: Vluchtelingenwerk) voert het Project Perspectief uit, gericht op de begeleiding van ex AMA's. Het in het project te bieden perspectief dient tweezijdig te zijn: 1) wat is het perspectief voor de cliënt op legaal verblijf in Nederland en 2) indien blijkt dat dit ontbreekt, het verhelderen van het toekomstperspectief in het land van herkomst. De begeleiding en ondersteuning dient uitdrukkelijk op beide genoemde aspecten gericht te zijn.

Voor een goede uitvoering van Perspectief is het noodzakelijk te beschikken over een huiskamervoorziening. Aanvullend op het Project Perspectief is er budget beschikbaar om tegemoet te komen in knelpunten rond leefgeld en huur van deelnemers aan het project: de noodvoorziening leefgeld (ex) AMA's.

Het Project Perspectief en de huiskamervoorziening is in 2007 bekostigd door bijdragen van de gemeente Groningen en de provincie Groningen.

We achten voortzetting van het Project Perspectief met inbegrip van de huiskamervoorziening in elk geval tot en met 2008 noodzakelijk. Hiervoor is een bedrag van € 90.000,-- per jaar gereserveerd. Vanwege het bovengemeentelijke karakter van het Project Perspectief achten wij het van belang dat de provincie Groningen blijft meedoen in de financiering van het project.

Leefgeld ex AMA's.

Ten behoeve van deze leefgeldvoorziening is eerder € 70.000,-- ter beschikking gesteld, voor de eerste maanden van 2007 en nog eens € 49.000,-- voor de periode van juni 2007 tot en met september 2007.

Om ook in de resterende maanden van 2007 (oktober tot en met december) in noodsituaties bij te kunnen springen is een extra bijdrage van € 30.000,-- benodigd.

Gelet op het vorenstaande stellen wij u voor deze bijdrage ter beschikking te stellen.

De dekking hiervan wordt gevonden in de post onvoorzien van de Bestuursdienst.

Op afzienbare termijn willen wij u in een meer uitgebreide notitie informeren over het geheel van (nood)voorzieningen rond de opvang van vreemdelingen.

Wij stellen u voor te besluiten:

- I. ten behoeve van de leefgeldvoorziening voor (ex) AMA's voor de periode 01-10-2007 t/m 31-12-2007 een bedrag van € 30.000,-- ter beschikking te stellen;
- II. een bijdrage van € 20.000,-- ter beschikking te stellen voor de noodopvang van 13 mensen in Mariënholm;
- III. deze bedragen (€ 50.000,--) te dekken uit de post onvoorzien 2007;

- IV. € 60.000,-- beschikbaar te stellen voor de uitbetaling van de kindertoelage in 2007, te dekken uit de middelen nieuw beleid 2007, "Budget bijzondere bijstand";
- V. de gemeentebegroting 2007 dienovereenkomstig te wijzigen.

Burgemeester en wethouders
van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Jacq. Wallage.

H.P. Bakker.